

Мироненко О. В.

м. Херсон

mirok130581@gmail.com

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ НА ПЛАТФОРМІ ZOOM

Під час дистанційного навчання одним із базових завдань української мови за професійним спрямуванням у ВНЗ є засвоєння норм літературної мови та оперування ними у комунікативній площині на платформі Zoom.

Zoom – це «сервіс для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку» [4]. На електронній платформі Zoom можна [4]: «організувати спільні чати для переписки і обміну матеріалами - як загальні, так і приватні; проводити онлайн-конференції з відео високої якості і запрошувати до 100 учасників (у безкоштовній версії, платна дозволяє збільшувати кількість учасників і спікерів); записувати як свої звернення, так і спільні розмови; під час конференцій та семінарів можна демонструвати матеріали на робочому столі свого ПК, смартфона чи планшета; можна проводити необмежену кількість конференцій, та в безкоштовній версії кожна з них може тривати не довше 40 хвилин; конференції можна планувати і заздалегідь запрошувати учасників».

Особливо важливими напрямками викладання української мови за професійним спрямуванням на платформі Zoom є нормативно-стильові параметри професійної комунікації, культура мовлення в житті професійного комунікатора, робота з текстами різних стилів тощо.

У науковій праці О. Мироненко зазначено, що мовна особистість повинна «досконало володіти нормами літературної мови: орфоепічними (правильною вимовою звуків та звукосполучень), акцентуаційними (усталеним наголошуванням слів), орфографічними (правильним написанням слів та їх частин), лексичними (вживанням слів відповідно до їх лексичного значення) та фразеологічними (правильним використанням фразеологічних

одиниць), морфологічними (вживанням граматичних форм слів), синтаксичними (побудовою словосполучень та речень) та стилістичними (вживанням мовних засобів у конкретних стилях мови)» [3, с.56].

У контексті викладання української мови за професійним спрямуванням велика увага приділяється тексту як репрезентанту функціонального стилю, який допомагає засвоїти фонетичні, акцентуаційні, орфографічні, лексичні, словотвірні, граматичні, стилістичні, пунктуаційні особливості термінів конкретної галузі знань. Текст сприяє підвищенню професійних здібностей майбутніх фахівців. Уміння вправно використовувати норми літературної мови у комунікативній площині є показником професійного розвитку особистості.

З метою кращого засвоєння норм літературної мови майбутніми вчителями початкової школи ефективним є застосування різних вправ.

1. Поставте подані іменники в родовий відмінок однини. Поясніть закінчення.

Відмінок, рід, листопад, град, сніг, вітер, документ, аналіз, термін, експеримент, дуб, експорт, заголовок, підпис, індекс, заклад, ксерокс, апарат, ліс, бланк, вірш, комп'ютер, інститут, адрес, колектив, виробіток, приріст, журнал, стиль.

2. Запишіть подані словосполучення в кличному відмінку однини та складіть із ними речення.

Добродій Володимир, пані Марія, добродійка Яровська, пані Ірина, пан Віталій, Юлія Володимирівна, друг Петро.

3. Утворіть просту й складену форми вищого та найвищого ступенів порівняння до поданих прикметників, запишіть їх.

Високий, дорогий, темний, гострий, зручний, теплий, дотепний, вузький, гарний, товстий, щирий.

4. Поставте іменники в потрібному відмінку. Назвіть особливості зв'язку числівників з іменниками.

Десять (дерево, зошит, тренер, стіл); два (принтер, кілометр, тиждень, агент); чотири (вправа, метр, підручник, біолог), п'ять (тройнда, учитель, озеро, машина); одна друга (частина, ріка, гектар); два з половиною (грам, центнер, градус).

5. Провідмініайте подані імена, по батькові та прізвища.

Михайло Михайлович Коцюбинський, Лариса Петрівна Косач, Віктор Михайлович Онищенко, Ганна Андріївна Цимбал, Ірина Григорівна Куш.

6. Перекладіть російські вирази українською мовою, з кількома складіть речення.

Половина яблука, работать за десятерых, за девятью замками, на протяжении трех дней, до тридцати лет, перед семьюдесятью студентами, с восьмьюдесятью депутатами, до двадцати пяти дней, на ста листах, около трехсот лет, с шестьюстами гражданами, на пятистах километрах, сорокашестимиллионный доход, миллиардное население планеты.

7. Поясніть правопис прикметників, групуючи їх за правилами орфографії.

Багаторічна рослина, темно-зелені листки, морозостійка рослина, частовживаний прикметник, складносурядне речення, висококалорійна їжа, науково-технічний прогрес, складнопідрядне речення, північноукраїнська порода, науково-дослідний інститут, порівняльно-історичний метод, прибутково-видаткова відомість, кисломолочні продукти.

8. Виправте помилки в наведених реченнях і прокоментуйте.

Наша директор привчила всіх до порядку. Молода професор виголосила цікаву доповідь. Продюсер порекомендувала заспівати співачці пісню «Чорнобривці». Молода письменник розгублено складала папірці. Стилист підбрала сучасний одяг.

9. Визначте стиль поданого тексту. Обґрунтуйте свою думку. Зробіть аналіз цього тексту усно.

Початкові уявлення про речення та його будову учні одержують у період навчання грамоти. Вони засвоюють смислові та формальні ознаки

речення: речення слугує для висловлення думки; вимовляється з розповідною, питальною чи окличною інтонацією; складається зі слів, пов'язаних за змістом і граматично; у реченні про когось або про щось розповідається, запитується, щось стверджується або заперечується; на початку речення пишеться велика буква, в кінці – ставиться крапка (знак питання або знак оклику). Усі ознаки речення, як і власне термін, діти мають засвоїти практично, в ході виконання різноманітних тренувальних вправ.

Учителів слід пам'ятати, що правильні уявлення про речення та його будову сформулюються лише за умови, якщо учні глибоко усвідомлять кожен його ознаку.

На початковому етапі навчання молодші школярі схильні вважати основними неістотні ознаки речення. Уявлення про речення вони часто пов'язують з певною кількістю слів, з початком і кінцем рядка, великою буквою, з темою розповіді, тобто з тими ознаками, які їм найчастіше доводиться спостерігати під час практичних вправ. Щоб запобігти цьому, учитель повинен постійно дбати про різноманітність вправ, добирати для аналізу різні варіанти речень. Найкраще добирати невеличкі зв'язні тексти, в яких є речення, різні за кількістю слів (від одного до п'яти-шести слів), за метою висловлювання. Учні матимуть можливість зіставляти їх будову, інтонувати (*М.Вашуленко*).

Отже, під час дистанційного навчання української мови за професійним спрямуванням на платформі Zoom доречно використовувати різні види вправ: аналіз текстів фахового спрямування, відмінювання слів та складання з ними речень, добір речень з певними формами звертання, використання текстів певних стилів та редагування їх.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування: навчальний посібник. 2-е вид. К.: Каравела, 2009. 352 с.

2.Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови. К.: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.

3.Мироненко О.В. Формування мовної особистості майбутнього вчителя початкової школи шляхом реалізації норм літературної мови. *Stav, problemy a perspektivy pedagogickeho študia a socialnej prace: zbornik prispevkov z medzinarodnej vedeckej konferencie*. Slovak Republic, Sladkovicovo: Vysoka škola Danubius. 2016. 28-29oktobra. С.56-58.

4.Чотири сервіси, які допоможуть організувати дистанційне навчання.
URL: <https://nus.org.ua/articles/chotyry-servisy-yaki-dopomozhut-organizuvaty-dystantsijne-navchannya>